

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till:
sara.rostamian@regeringskansliet.se
Fi2023/02414

Betänkandet En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter (SOU 2023:43)

Förvaltningsrätten i Stockholm har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, inget att erinra mot förslagen som lämnas i betänkandet. Domstolen vill dock lämna följande synpunkter på utredningens förslag.

Avsnitt 6.2 och avsnitt 8.6.1

Även med hänsyn till den omfattande analys som utredningen har gjort i avsnitt 6.2 kommer det i vissa fall även fortsättningsvis vara svårt att slå fast om ett begånget brott ska leda till uteslutning eller inte. Eftersom det rättsliga ansvaret för prövningen av uteslutningsgrunderna kommer att ligga kvar hos den upphandlande myndigheten eller enheten finns det enligt förvaltningsrättens mening anledning att ifrågasätta utredningens uppfattning att föreslagen skulle innebära en betydligt minskad resursåtgång. Den förhållandevis komplicerade rättsliga analys som kan behöva göras i det enskilda fallet kommer även framöver att ställa höga krav på den upphandlande myndigheten eller enheten.

Med hänsyn till att ansvaret för prövningen av uteslutningsgrunderna även fortsättningsvis kommer att ligga hos den upphandlande myndigheten eller enheten är det av vikt att Bolagsverket inte är för snäv i sin bedömning av vilka uppgifter som är relevanta att redogöra för. Förvaltningsrätten anser att det ytterligare behöver preciseras utifrån vilka aspekter som Bolagsverket ska göra sitt urval av vilka uppgifter som är relevanta.

Avsnitt 6.3

Ett ytterligare sätt att tillskansa sig medel obehörigt från staten är att yrka avdrag för mer ingående mervärdesskatt än vad man har rätt till. Ett sådant förfarande leder till ett felaktigt tillgodoräknade på, eller utbetalning till, den enskildes skattekonto. Förvaltningsrätten föreslår därför att kontrollen även bör omfatta om leverantören eller sökanden har tillgodoräknats överskjutande ingående mervärdesskatt. Det kan övervägas om det ska vara en viss storlek, eller regelbundenhet, för att felet ska beaktas vid kontrollen.

Avsnitt 8.5.2

Med beaktande av de brister som utredningen har funnit i användandet av sanningsförsäkringar kan det ifrågasättas att upphandlande myndigheter och enheter även framöver ska behöva förlita sig på sanningsförsäkringar vid prövningen av om det finns skäl att utesluta utländska leverantörer. Möjligheten att kontrollera utländska juridiska personer och utländska enskilda näringsidkare bör enligt förvaltningsrättens mening analyseras ytterligare.

Utredningen hänvisar vid ett tillfälle till avsnitt 8.6.3. Förvaltningsrätten konstaterar att avsnittet saknas.

Avsnitt 15.2.7

Förvaltningsrätten instämmer i utredningens bedömning att antalet uteslutningsbeslut och därmed även antalet mål om överprövning av uteslutningsbeslut kan komma att öka med förslagen. Det framstår som en något naiv slutsats att tro att problemen är övergående eftersom företräddarna som förekommer i belastningsregistret kommer att bytas ut. Förvaltningsrätten befarar att de aktuella problemen inte löser sig riktigt så enkelt. Det kan enligt förvaltningsrättens bedömning alltså ifrågasättas om ökningen av antalet mål skulle bli så liten, och övergående, som utredningen har uppskattat.

Med hänsyn till detta samt med beaktande av måltypens komplexitet bedömer förvaltningsrätten att förslagen i betänkandet skulle kunna medföra ökade kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna som inte enbart är marginella på det sätt som utredningen har bedömt.

Detta yttrande har beslutats av samordnande chefsrådmannen
Cecilia Mauritzon efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen
Anders Nolkrantz.

Cecilia Mauritzon

Anders Nolkrantz